



SLUCHOVĚ POSTIŽENÍ A TRH PRÁCE



Brožura na podporu vstupu sluchově
handicapovaných na trh práce.

OBSAH

Úvod	2
Smysl této brožury	4
Proč je důležité pracovat	4
Zajištění živobytí a seberealizace	4
Zajištění na důchod	5
Nemám práci – zaregistruji se na úřadu práce	5
Podpora v nezaměstnanosti – kdo má nárok?	6
Výše a délka podpory v nezaměstnanosti	6
Máš-li zaměstnání, dobře zvažuj svou výpověď	7
Nebezpečí práce na černo	7
Jaké má nevýhody?	7
Postih za práci na černo	8
Jsem registrován na úřadu práce – jakou mohu dostat nabídku	8
Veřejná služba	8
Rekvalifikace	9
Volba rekvalifikace	10
Nemám práci – jak dále mohu řešit svou situaci	10
Pasivní postoj	10
Aktivní postoj	11
Kdy hledám práci	11
Ukončil jsem studium a nemám práci	11
Ukončil jsem pracovní poměr/mám výpověď	12
Jak hledám práci	12
Co můžu nabízet	13
Jak napsat životopis – vzor	13
Jak se připravit na osobní pohovor	14
Kde hledám práci	15
Mám práci – vážím si jí	16
Příběhy sluchově postižených lidí	17

ÚVOD

Není tomu tak dávno, kdy personalisté různých výrobních podniků sami iniciativně vyhledávali nové pracovníky mezi sluchově postiženými lidmi a nabízeli jim práci. Sluchově postižení lidé tvořili v řadě podniků velké skupiny, čítající několik desítek osob. Některé firmy svým sluchově postiženým pracovníkům také zajišťovaly a platily tlumočnický a sociální pracovníky, kteří jim pomáhali zlepšovat jejich pracovní podmínky a odbourávat komunikační bariéry.

Dnešní situace ohledně zaměstnávání sluchově postižených je jiná a složitější. Podniky z různých důvodů zanikají, a tím mizí i dřívější stabilní pracovní místa pro sluchově postižené. Počet nezaměstnaných sluchově postižených, kteří dříve měli dlouholeté trvalé zaměstnání, stoupá. Nezaměstnanost pro ně představuje velmi náročnou životní situaci, která jim způsobuje řadu finančních a sociálních problémů.

Nejčastějšími příčinami ztráty zaměstnání sluchově postižených jsou:

- organizační změny u zaměstnavatele, zrušení konkrétního místa,
- rušení části, či celých podniků, případně jejich přemístění do jiného města,
- ukvapený souhlas neslyšícího zaměstnance s rozvázáním pracovního poměru, např. při slibu vyššího odstupného,
- nespokojenost s dosavadním pracovním zařazením a snaha najít si místo nové, lépe placené, aniž by bylo toto místo dostatečně předem garantováno.

Pro velkou část sluchově postižených platí, že postrádají informace, které majoritní společnost považuje za samozřejmé. Mnozí sluchově postižení nejsou, v porovnání se svými slyšícími kolegy, dostatečně připraveni vstoupit na otevřený a konkurenční trh práce a mají nedostatek relevantních informací o svých právech a možnostech.

Od počátku vlastního hledání zaměstnání jsou v nevýhodě. Již samotná registrace na úřadu práce je stresující, protože naráží na problémy ohledně porozumění tomu, co od nich úředník očekává. Pracovníci úřadů práce většinou neznají pravidla komunikace s neslyšícími lidmi a málo využívají tlumočnických služeb. Celá řada z nich je dokonce přesvědčena, že to s neslyšícími „umí“, a vůbec si nepřipouští komunikační bariéru. Výsledkem nedokonalé komunikace může být nepřesná informace, např. jakým způsobem požádat o podporu v nezaměstnanosti či jak vyplnit příslušné formuláře.

Při zařazení do rekvalifikačního programu mají neslyšící problémy při vlastním zpracování všech předkládaných informací, protože lektor se jim z časových a kapacitních důvodů nemůže individuálně věnovat. Někdy úřady práce vyžadují pro zařazení do rekvalifikačního kurzu i záruku konkrétního budoucího zaměstnání neslyšícího.

Neslyšícím není jasné, jaké mají možnosti při hledání zaměstnání pomocí vlastní iniciativy, a pasivně čekají, zda se nějaké zaměstnání naskytne. Nejsou dostatečně motivováni k vlastní iniciativě.

Pokud tyto možnosti znají – konkurzy, pohovory, rozesílání životopisů, čtení a tvorba inzerátů apod., často je nevyužijí, protože se bojí již samotného vstupu do komunikace.

Pokud se účastní konkurzu, pohovoru apod., nevědí, jakým způsobem se správně prezentovat či jak zvládat trému.

Sepsání strukturovaného životopisu nebo žádosti o zaměstnání je pro ně velmi náročné vzhledem k jejich nižší znalosti stavby a gramatiky českého jazyka.

Při zajišťování vhodného zaměstnání chybí spolupráce s potenciálními zaměstnavateli. Ti nemají dostatečné informace o speciálních potřebách osob se sluchovým postižením. Ideální by bylo představit budoucího neslyšícího zaměstnance zaměstnavateli, upozornit na jeho klady, dovednosti, znalosti a možná úskalí v komunikaci. Bohužel v České republice takto vytvořený systém napomáhající zaměstnávání neslyšících zatím není. Problémem při vyhledávání nového zaměstnání jsou někdy i špatně vykládané bezpečnostní předpisy:

- zákaz práce v hluku,
- zákaz práce u strojů,
- ale především pak obava z komunikačních problémů.

Všechny tyto skutečnosti omezují nejen neslyšící, ale i těžce nedoslýchavé a ohluchlé při hledání a výběru vhodného zaměstnání. Ke zlepšení situace připravil Svaz neslyšících a nedoslýchavých projekt s cílem zvýšit možnosti pracovního uplatnění osob se sluchovým postižením, který si klade za cíl zlepšit jejich přípravu na konkurenční prostředí otevřeného trhu práce.

SMYSL TÉTO BROŽURY

Obsah této brožury je koncipován tak, aby zde sluchově postižení lidé našli nejdůležitější základní informace, které je nasměrují a poučí o jejich možnostech při hledání práce.

Cílem brožury je, aby sluchově postižení lidé:

- byli jasně a srozumitelně informováni o způsobu a podmínkách evidence na úřadech práce, o svých právech, ale i povinnostech,
- byli jasně a srozumitelně informováni o možnostech a způsobech hledání zaměstnání vlastní iniciativou,
- byli motivováni k vlastní iniciativě při hledání zaměstnání, aktivně se účastnili konkurzů, pohovorů, výběrových řízení, kde budou vystupovat jako rovnocenný partner,
- byli schopni sepsat správně žádost o zaměstnání i strukturovaný životopis v elektronické podobě,
- byli zařazováni do běžných rekvalifikačních kurzů.

V rámci projektu budou zprostředkovány motivační techniky a způsoby, jak hledat zaměstnání. Cílem bude, aby absolventi kurzů byli po praktické stránce připraveni na situace, které je při hledání zaměstnání čekají – výběrová řízení, pohovory, sepsání žádosti o zaměstnání, životopis apod.

PROČ JE DŮLEŽITÉ PRACOVAT

Zajištění živobytí a seberealizace

Pro život je velmi důležité mít práci a vydělávat peníze, aby každý měl zajištěné finanční prostředky na bydlení, rodinu a jistotu ve stáří. Svou aktivní prací se vyhnete ekonomickým, sociálním a psychologickým problémům, ale i problému hledání smyslu svého života a důstojného způsobu své existence. Každý sám je zodpovědný za svůj osud a na svůj nynější nezájem o práci ve stáří doplatí.

Pro pracovní výkonnost je nejdůležitější kladný vztah k vykonávané práci – snaha něco dokázat. Je to součástí životní seberealizace. Ale i ta nejposlednější práce na světě má svůj vlastní smysl a společenskou prospěšnost.

Zajištění na důchod

Stát má a bude mít čím dál větší problémy přispívat na Vaše důchody. Proto je důležité pracovat co nejdéle, abyste si odpracovali dobu povinného pojištění a abyste si z vydělaných peněz našetřili na starobní důchod. Stát má stále méně peněz určených na financování starobních důchodů, a proto již dnes přispívá i na jiné podpůrné programy, např. penzijní připojištění či životní pojištění, z kterého Vám ve stáří bude vyplacen příspěvek k starobnímu důchodu. Pokud tuto možnost programů využijete, zajistíte si menší pokles životní úrovně. Nebudete žebrot, nebudete bez domova a budete mít klidné stáří.

Pracujete, proto máte nárok na:

- starobní důchod – min. 25 odpracovaných let,
- plný invalidní důchod – v případě úrazu nebo nemoci,
- nemocenské dávky.

Nepracujete, máte jen částečný invalidní důchod, proto nemáte nárok na:

- nemocenské dávky.
- Plný invalidní důchod, sirotčí důchod pro Vaše děti, vdovský důchod, a především pak starobní důchod (musíte alespoň 25 let pracovat) se vypočítá pouze z částečného invalidního důchodu. A protože jste neměli příjem z práce, budete mít důchod velmi nízký.
- Z výše částečného invalidního důchodu se vypočítá i sirotčí důchod pro vaše nezletilé děti v případě vašeho úmrtí a také vdovský důchod pro vašeho zákonného manžela/zákonnou manželku. Tento příspěvek také nebude příliš vysoký.

„Částečný invalidní důchod není plat, jen kompenzuje Vaši sluchovou vadu.“

NEMÁM PRÁCI – ZAREGISTRUJI SE NA ÚŘADU PRÁCE

Vždy když ztratíte práci nebo se Vám ihned nepodaří najít zaměstnání po ukončení studia, zaregistrujte se na úřadu práce v místě svého bydliště.

Proč:

- Celá doba evidence se počítá jako zaměstnání a započítává se do nároků odpracovaných let při žádosti o starobní důchod.
- V případě nemoci budete pobírat nemocenskou.
Můžete získat rekvalifikační novou profesi – jiný obor.
- Získáte podporu v nezaměstnanosti.

Podpora v nezaměstnanosti – kdo má nárok?

Od ledna 2012 se mění podmínky pro vznik nároku na podporu v nezaměstnanosti. Nárok na podporu má občan s bydlištěm na území ČR, který v posledních dvou letech před zařazením do evidence uchazečů o zaměstnání získal minimálně 12 měsíců důchodového pojištění. Potřebnou dobu pojištění je možné získat i prostřednictvím tzv. náhradních dob, což je třeba doba pobírání invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně, péče o dítě do čtyř let, doba výkonu veřejné služby či dlouhodobé dobrovolnické služby.

Pokud úřad práce zprostředkuje člověku vhodné zaměstnání, ale on je ukončí bez vážného důvodu sám nebo dohodou se zaměstnavatelem, bude moci být evidován na úřadu práce až po uplynutí 6 měsíců ode dne vzniku tohoto zaměstnání. Stejně tak bude moci být evidován na úřadu práce až po uplynutí 6 měsíců ode dne vzniku tohoto zaměstnání zaměstnanec, jemuž úřad práce zprostředkuje vhodné zaměstnání, ale zaměstnavatel s ním ukončí pracovní poměr z důvodu hrubého porušení pracovních povinností.

Výše a délka podpory v nezaměstnanosti

Od 1. 1. 2012 se nemění ani výše podpory v nezaměstnanosti, ani délka podpůrní doby pro její vyplácení. Pro úplnost zde uvádíme:

Výše podpory v nezaměstnanosti činí při výpočtu z průměrného měsíčního čistého výdělku z posledního ukončeného zaměstnání nebo z posledního vyměřovacího základu v rozhodném období přepočteného na jeden měsíc:

- první dva měsíce – 65 %
- další dva měsíce – 50 %
- po zbývajících podpůrní dobu – 45 %

Délka pobírání podpory v nezaměstnanosti (podpůrčí doba):

- do 50 let věku uchazeče o zaměstnání – 5 měsíců
- od 50 do 55 let – 8 měsíců
- více než 55 let – 11 měsíců

Máš-li zaměstnání, dobře zvažuj svou výpověď

Uchazečům o podporu, kteří ukončí zaměstnání bez vážného důvodu sami nebo dohodou se zaměstnavatelem:

- se podpora snižuje na 45 procent průměrného měsíčního čistého výdělku nebo vyměřovacího základu po celou podpůrčí dobu.
- Podpora nebude poskytována tomu uchazeči o zaměstnání, kterému náleží zákonné odstupné, odbytné nebo odchodné – podpůrčí doba pro poskytování podpory se v těchto případech nekrátí, pouze se posune její počátek o dobu, po kterou uchazeči o zaměstnání přísluší zákonné odstupné, odbytné nebo odchodné.
- Pokud zaměstnavatel má zákonnou povinnost vyplatit zaměstnanci odstupné, ale neučiní tak, vyplatí uchazeči o zaměstnání kompenzaci ve výši 65 procent odstupného úřad práce, který ji poté bude vymáhat po zaměstnavateli.

(Kalkulačku pro výpočet výše podpory v nezaměstnanosti naleznete na integrovaném portálu MPSV mezi životními situacemi – <http://portal.mpsv.cz/soc/poradce>.)

Nebezpečí práce na černo

Jaké má nevýhody?

Člověk, který pracuje na černo, neplatí daně ani sociální pojištění, což je velmi rizikové:

- v případě nemoci nebo úrazu nedostane nemocenskou, po dobu trvání své pracovní neschopnosti proto zůstává bez jakéhokoliv příjmu,
- nezíská nebo ztrácí nárok na podporu v nezaměstnanosti v případě ztráty výdělečné činnosti,
- doba výkonu nelegální práce pak člověku chybí při přiznání starobního i invalidního důchodu.

Postih za práci na černo

Zpřísnuje se postih za výkon nelegální práce, maximální částka pokuty se zvyšuje z 10 000 Kč na 100 000 Kč.

Pořádkovou pokutu až do výše 10 000 Kč je možné uložit člověku, jenž se zdržuje na pracovišti kontrolované osoby a vykonává pro ni práci, za to, že odmítne osvědčit svou totožnost a prokázat legálnost pracovněprávního vztahu. Opatření má působit preventivně v oblasti nelegální práce.

Definice nelegální práce je nově upravena tak, aby bylo její prokazování snazší a jednoznačné. Zabrání se tím úniku finančních prostředků v oblasti pojistného a daní. Jako opatření k potírání nelegální práce se zvyšuje maximální částka pokuty za umožnění výkonu nelegální práce z 5 milionů Kč na 10 milionů Kč. Minimální výše pokuty činí 250 000 Kč.

Přehled základních právních předpisů o zaměstnanosti

1. Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti (dále jen „zákon o zaměstnanosti“).
2. Zákon č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce České republiky a změně souvisejících zákonů.
3. Vyhláška MPSV č. 518/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti (dále jen „prováděcí vyhláška“).
4. Vyhláška MPSV č. 519/2004 Sb., o rekvalifikaci uchazečů o zaměstnání a zájemců o zaměstnání a o rekvalifikaci zaměstnanců.
5. Nařízení vlády č. 515/2004 Sb., o hmotné podpoře na vytváření pracovních míst a hmotné podpoře rekvalifikace nebo školení zaměstnanců v rámci investičních pobídek.

Jsem registrován na úřadu práce – jakou nabídku mohu dostat

Veřejná služba

Pro uchazeče o zaměstnání, kteří jsou vedeni v evidenci úřadu práce déle než 2 měsíce, se od 1. 1. 2012 zavádí nabídka veřejné služby v rozsahu až 20 hodin týdně. Jestliže uchazeč bez vážného důvodu odmítne nabídku, bude vyřazen z evidence uchazečů o zaměstnání. Při organizování veřejné služby se posiluje spolupráce mezi krajskými pobočkami Úřadu práce ČR a obcemi. Veřejná služba neznamená jen úklid veřejných prostranství a komunikací, ale třeba i práci v nemocnicích a jiných veřejných budovách,

ve školství, v oblasti životního prostředí a ochrany zvířat, v sociální, charitativní, sportovní oblasti apod. Veřejnou službou může být i práce pro organizaci sluchově postižených – např. Klub neslyšících sportovců, Centrum denních služeb pro sluchově postižené, Poradenské centrum či jiná organizace, která poskytuje služby pro osoby se sluchovým postižením.

Rekvalifikace

Úřad práce zabezpečuje rekvalifikaci pro uchazeče nebo zájemce o zaměstnání v případech, že tím bude umožněno jeho nové nebo další uplatnění na trhu práce. Rekvalifikací se rozumí získání nové kvalifikace nebo rozšíření stávající kvalifikace uchazeče o zaměstnání. Při určování obsahu a rozsahu rekvalifikace se vychází z dosavadní kvalifikace, zdravotního stavu, schopností a zkušeností fyzické osoby, která má být rekvalifikována formou získání nových teoretických znalostí a praktických dovedností v rámci dalšího profesního vzdělávání.

Za rekvalifikaci se nepovažuje řádné studium na středních a vysokých školách.

Rekvalifikace se uskutečňuje na základě písemné dohody mezi úřadem práce a uchazečem o zaměstnání, vyžaduje-li to jeho uplatnění na trhu práce. Za účastníka rekvalifikace hradí úřad práce náklady na rekvalifikaci a může mu poskytnout příspěvek na úhradu prokázaných nutných nákladů spojených s rekvalifikací (stravné, jízdné, nocležné, pojištění). Rekvalifikaci zajišťuje krajská pobočka úřadu práce příslušná podle místa uchazeče o zaměstnání (§ 109 zákona o zaměstnanosti, vyhláška MPSV č. 519/2004 Sb.).

Rekvalifikace se uskutečňuje formou vzdělávání:

- ve vzdělávacích programech dalšího profesního vzdělávání,
- ve speciálních programech k získání konkrétní pracovní dovednosti,
- ve vzdělávacích aktivitách v rámci mezinárodních programů,
- ve vzdělávacích programech určených pro uchazeče o zaměstnání, kterým se věnuje zvýšená pozornost při zprostředkování podle § 33 zákona o zaměstnanosti,
- ve školních vzdělávacích programech pro střední vzdělávání v rámci soustavy oboru vzdělávání,
- v jiných vzdělávacích aktivitách, které směřují k získání nové kvalifikace nebo rozšíření té stávající.

Rekvalifikace může být na základě dohody s úřadem práce prováděna i u zaměstnavatele v zájmu dalšího pracovního uplatnění jeho zaměstnanců. Zaměstnavateli, který provádí rekvalifikaci svých zaměstnanců, nebo rekvalifikačnímu zařízení, které pro zaměstnavatele tuto činnost zajišťuje, mohou být plně nebo částečně hrazeny náklady na rekvalifikaci zaměstnanců ze strany úřadu práce.

Volba rekvalifikace

Na základě § 109 zákona o zaměstnanosti si uchazeč o zaměstnání může vybrat a posléze zabezpečit rekvalifikaci sám a následně mu ji může úřad práce za stanovených podmínek uhradit. Za tímto účelem si uchazeč o zaměstnání či zájemce o zaměstnání vybírá:

- druh pracovní činnosti, na kterou se chce rekvalifikovat,
- rekvalifikační zařízení, které má rekvalifikaci provést.

Zájemce o zvolenou rekvalifikaci předkládá úřadu práce své požadavky na formuláři „*Zájem o zvolenou rekvalifikaci*“. Rekvalifikační kurz musí odpovídat zdravotnímu stavu zájemce. Maximální částka poskytovaná úřadem práce zájemci o zvolenou rekvalifikaci činí 50 000 Kč. V případě, že uchazeč o zaměstnání odmítne bez vážného důvodu nastoupit do zaměstnání, které odpovídá nově získané rekvalifikaci, je povinen náklady rekvalifikace uhradit. Úřad práce hradí náklady rekvalifikace pouze po dobu, po kterou je zájemce o zvolenou rekvalifikaci veden v evidenci úřadu práce, a to přímo rekvalifikačnímu zařízení po předložení dokladu o úspěšném absolvování kurzu.

Úřad práce zvolenou rekvalifikaci uhradí pouze v případě, když předem vydá zájemci o tuto rekvalifikaci potvrzení, že po doložení úspěšného absolvování kurzu rekvalifikační kurz zaplatí.

NEMÁM PRÁCI – JAK DÁLE MOHU ŘEŠIT SVOJI SITUACI

Pasivní postoj

Nic nedělám. Potom je pravděpodobnost, že si najdete zaměstnání ve své původní profesi nebo v jiné oblasti, minimální. Pasivní přístup Vás finančně poškozuje jak v současné době, tak především v budoucnosti.

Aktivní postoj

Dnešní doba po nezaměstnaném člověku vyžaduje, aby k hledání nového pracovního místa přistupoval aktivně. Samostatně hledám možnosti nového zaměstnání, obracím se na úřad práce i na organizace sluchově postižených, které se zaměřují na poradenství při hledání zaměstnání. Ochtově změním svou profesi v zájmu lepšího nalezení zaměstnání. Vyplátí se ochota dojíždět za prací, případně se i za prací přestěhovat. Využiji nabídnutou rekvalifikaci, která mi umožní získat další znalosti a dovednosti z jiného oboru, a tím si zvýšit šanci získat nové pracovní místo.

Při hledávání zaměstnání buďte sami aktivní a stále hledejte práci v tisku, na internetu, vyptávejte se známých a kamarádů, osobně navštěvujte firmy a ptejte se, zda by byli ochotni pro Vás vyhradit pracovní místo placené úřadem práce. Nabídne-li Vám úřad práce krátkodobé pracovní místo, neodmítejte, podpora v nezaměstnanosti je krátká. Snažte si vzdělání doplňovat dalšími znalostmi, nebuďte pasivní – líní.

Kdy hledám práci

Ukončil jsem studium a nemám práci

Po ukončení studia hledejte zaměstnání především ve své profesi. Nemáte-li práci ihned po studiu zajištěnou, zajděte na Váš úřad práce v místě trvalého bydliště a zaregistrujte se jako žadatel o práci, nejlépe do 3 pracovních dní. Celá doba registrace se Vám započítává do odpracovaných let na starobní důchod. To je velmi důležité.

Vzhledem k tomu, že nemáte nic odpracováno, nemáte nárok na podporu v nezaměstnanosti. Nárok na podporu v nezaměstnanosti vzniká až po odpracovaných 12 měsících.

Vyptávejte se, co úřad práce nabízí v rámci aktivní politiky zaměstnanosti.

- a) Můžete požádat o **pracovní rehabilitaci**.
- b) Můžete požádat o **chráněné pracovní místo**, to znamená, že můžete mít místo u některé firmy nebo sám podnikat na živnostenský list – dostanete roční příspěvek (max. 8násobek průměrné mzdy, a jste-li osobou s těžším zdravotním postižením, tak 12násobek průměrné mzdy) Vy nebo firma na provozní náklady a vybavení.
- c) Můžete požádat některou firmu nebo organizaci, zda by byla ochotna **zřít nebo vyhradit pro Vás, přes úřad práce, společensky účelné místo** (pro handicapované).

- Získáte 1 rok praxe a pracovní návyky (mnoho firem žádá praxi).
- Odpracujete-li 12 měsíců, tím vznikne případně nárok na podporu v nezaměstnanosti.
- Získáte možnost v této firmě či organizaci pro šikovnost a zaučení zůstat, nebo dostanete doporučení pro jinou firmu.
- Z výše uvedených programů aktivní politiky zaměstnanosti se z příspěvku od úřadu práce uhradí Vaše mzda a 35 % na odvody zdravotního a sociálního pojištění v délce až 12 měsíců.

Ukončil jsem pracovní poměr/mám výpověď

Po propuštění z práce vyhledejte co nejdříve úřad práce ve Vašem bydlišti a zaregistrujte se nejpozději do 3 pracovních dní.

Máte nárok na podporu v nezaměstnanosti – máte-li odpracováno 12 měsíců za poslední 2 roky, nebo pokud prokážete náhradní dobu zaměstnání.

Můžete požádat o rekvalifikaci – změna původního povolání na jiný obor. Nebojte se změn, nevádí, že Vám je nad 50 let.

Vyptávejte se na úřadu práce, co nabízí v rámci aktivní politiky zaměstnanosti – viz popsáno výše v odstavci „Ukončil jsem studium a nemám práci“ – platí i pro osoby nad 50 let.

Nabídne-li Vám úřad práce krátkodobé pracovní místo, neodmítejte, podpora v nezaměstnanosti je krátká. Aktivně vyhledávejte pracovní příležitosti a vyptávejte se přes svoje známé, kamarády, sledujte nové informace apod.

Bližší informace o jednotlivých podporách aktivní politiky zaměstnanosti získáte u vedoucí ÚP nebo na www.mpsv.cz > zaměstnanost > pro zaměstnavatele > formuláře pro zaměstnavatele.

Jak hledám práci

Než se půjdu ucházet o zaměstnání, musím se zamyslet a důkladně si připravit, co zaměstnavateli nabídnu. Vyberte si dle svých znalostí a dovedností. Je třeba zdůrazňovat ty věci, které Váš budoucí zaměstnavatel očekává nebo požaduje. Každý člověk má své znalosti, vlastnosti a dovednosti. Nebojte se je prodat.

Co můžu nabízet

Vlastnosti

Ochotu učit se nové věci, dál se vzdělávat.
Spolehlivost, samostatnost, serióznost, přesnost.
Pracovní výkonnost, vytrvalost, trpělivost.
Slušnost, poctivost, pracovitost.

Znalosti

Vzdělání (výuční list, maturitní vysvědčení, vysokoškolský diplom).
Obor – kvalifikaci i rekvalifikaci.
Praxi – získané zkušenosti a speciální dovednosti v oboru.

Dovednosti

Další dovednosti – průkaz nebo osvědčení (znalost speciálních programů na počítači, řidičský průkaz, znalost cizích jazyků, svářečský průkaz aj.).
Zručnost, šikovnost, všestrannost.

Možnosti

Okamžitý nástup do práce.
Neomezený čas, plné nasazení, chuť do práce.
Dobré orientační schopnosti.
Přizpůsobivost, pohotovost, pružnost aj.

Jak napsat životopis – vzor

Zaujměte životopisem, personální oddělení nejvíce zajímá, co jste vystudoval(a), jakou máte praxi a co všechno umíte. Nevynechávejte žádné pracovní zkušenosti a pozice. Pište pravdu – lhaní se nevyplácí.

1. Osobní údaje:

Jméno a příjmení:
Datum narození:
Adresa bydliště:
Tel., fax, mobil, e-mail:

Další osobní údaje: např. stav (svobodný/svobodná, ženatý/vdaná, rozvedený/rozvedená, vdovec/vdova), počet dětí, jsem samoživitel/ka apod., stačí oznámit zaměstnavateli v den nástupu.

2. Vzdělání: (dle Vašeho dokladu o nejvyšším ukončeném studiu), např.:

1981–1990 základní škola pro sluchově postižené

1990–1994 SOU – vyučen čalouník

1994–1999 Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy, obor speciální pedagogika

1990–1994 Gymnázium v Praze, maturitní zkouška

3. Ostatní kurzy a dovednosti: (napište vše, co umíte)

1996 Řidičský průkaz sk. B

1995 Kurzy počítačových programů (Microsoft Word, Excel, Internet)

1999 Státní zkouška z anglického jazyka

4. Praxe: (nezapomínejte na žádné pracovní zkušenosti)

1994–2002 Čalouník ve firmě Nábytek Praha

2003–2010 Údržbář ve firmě CDU Praha

5. Zájmy:

Čtení knih, zahrádka, sport, rodina, rybářství, fotografování, počítače... Uvedte dle svých zálib.

Jak se připravit na osobní pohovor

Nezapomeňte si vzít s sebou veškerou dokumentaci, kterou se můžete prezentovat. Čím více toho můžete ukázat a doložit, tím lépe pro Vás. Takže by ve Vaší tašce neměl chybět doklad o nejvyšším ukončeném vzdělání, certifikáty z různých rekvalifikačních kurzů, doklady z jazykových kurzů a z absolvovaných školení. Dále je dobré mít s sebou potvrzení o zdravotním stavu, které dokládáte pouze v případě, že je po Vás zaměstnavatel požaduje. Také si s sebou vezměte zápočtový list z minulého zaměstnání. A dále výpis z trestního rejstříku u těch profesí, kde je požadována trestní bezúhonnost.

Nezapomeňte si vzít i „hlavu“. Musíte být připraveni na otázky, které na Vás mohou „vychrlit“, a Vy nebudete mít čas dlouho přemýšlet. Nedávejte na sobě znát, že jste překvapeni, že Vás něco zaskočilo, a snažte se být v odpovědích rozumní, rychlí a zajímaví.

Při pohovoru se můžete setkat s těmito nejčastějšími otázkami:

- Jaké jsou Vaše klady a zápory?
- Jaké máte pracovní zkušenosti, popř. kde jste pracoval/a?
- Proč bychom měli vybrat právě Vás? Čím budete přínosem pro naši firmu?

-
- Jakou máte představu o práci u nás?
 - Jak byste se finančně ohodnotil/a (představa o platu)?

Můžete se setkat i s otázkami, čím se firma zabývá. Tak poznají, jestli máte opravdový zájem o danou práci v jejich firmě. Informace o činnosti firmy, kde máte zájem pracovat, si předem zjistěte na jejich www stránkách.

Otázky, které zajímají Vás, můžete mít napsané na papírku a vyptávat se hned osobně.

Při pohovoru je dobré pamatovat na tyto zásady:

- **O vašem přijetí do práce mohou rozhodnout první 4 vteřiny**, uděláte-li špatný dojem, těžko ho napравíte. Zvolte vhodné a čisté oblečení i obuv. To je základní předpoklad při osobní návštěvě či pohovoru, žádná firma nechce špinavého a zapáchajícího kolegu.
- Při pohovoru se usmívejte, dívejte se do očí tomu, s kým mluvíte, a nezapomeňte při seznamování se a loučení podat ruku.
- Při hovoru neschovávejte ruce pod stůl, nehrajte si s oděvem, šperky, papíry nebo tužkou na stole, tím dáváte najevo svoji nervozitu a odstup. Nežvýkejte.
- Buďte vhodně sebevědomí (nepodceňovat se a ani nepřeceňovat), dobře nabídněte své vzdělání (obor), další dovednosti (ŘP, znalosti počítačových programů, znalost cizích jazyků, svářečský průkaz aj.) a praxi; studenti i praxi z brigády.
- Projevte ochotu učit se nové věci.
- Informujte o své flexibilitě přizpůsobit se provozu firmy (pracovat na směnný provoz, ochota pracovat o víkendu a přesčasy aj.).
- Nezapomeňte se zeptat na výši platu a případně další výhody.

Kde hledám práci

Možností, kde můžete hledat práci, je několik.

- Úřad práce
- Inzeráty a vývěsky v obchodech
- Inzeráty v novinách
- Personální agentury (vhodné pro SŠ, VŠ)
- Oslovujte známé a kamarády
- Pátrejte ve svém okolí
- Internet

Burza práce, která je součástí projektu „I my chceme pracovat“! Odkaz na burzu práce najdete na webových stránkách **Svazu neslyšících a nedoslýchavých v ČR**
– www.snnrcr.cz.

Agentura pro neslyšící – www.appn.cz

Nabídka pracovních míst pro handicapované – www.bariery.cz/burzaprace
www.helpnet.cz
www.iporadna.cz

Podporované zaměstnávání – www.mesada.org

Typové pozice pro jednotlivý obor – www.job-tip.cz

Adresář úřadů práce v ČR – <http://portal.mpsv.cz/upcr>

Ostatní internetové adresy:

www.jobdnes.idnes.cz – alternativní úvazky pro ZTP

www.sprace.cz

www.infojob.cz

www.manpower.cz

www.prace.cz

www.jobs.cz

www.volna-mista-prace.cz

www.neziskovky.cz

MÁM PRÁCI – VÁŽÍM SI JÍ

Několik slov, jejichž naplnění stojí každého z nás mnoho úsilí v životě. Práce naplňuje většinu našeho času. Práce je cestou k zajištění prostředků k životu zákonnou cestou. Práce je, děláme-li ji naplno, zdrojem uspokojení i smyslem života. Je možností, jak se zapojit a mít důstojné místo ve společnosti, jak nabýt sebeúcty a uznání druhých. Najít si práci je možné, ať už máte kvalifikaci, či nikoli, ať už máte znevýhodnění jakékoli. Jen vědět, kde hledat a jak zaměstnavatele oslovit. Udržet si práci a mít důstojné podmínky je do jisté míry otázkou štěstí, do značné míry ale věcí každého z nás, protože za podmínky, v nichž žijeme, odpovídáme.

PŘÍBĚHY SLUCHOVĚ POSTIŽENÝCH LIDÍ

Představujeme Vám příběhy pracovně úspěšných lidí, kteří měli a mají své sny a cíle. Jsou důkazem toho, že ani těžký sluchový handicap jim nezabránil v jejich splnění.

Muž (56 let) – neslyšící, uživatel znakového jazyka, vyučený zámečnick, v současnosti pracovník stavební firmy.

Pracovní oděv, velká kabel a nářadím a usměvavý muž. Můžeme tě na chvíli zdržet?

Je odpoledne, svou dnešní práci u zákazníka jsem před chvílí dokončil. Naše firma tam předělávala bytové jádro a mým úkolem bylo vyspárovat obklady, dodělat některé zámečnické práce a instalovat pračku.

Tak to je pracovní všehochuť. Jak ses k této práci vůbec dostal?

Cesta byla dlouhá a nebylo to vůbec lehké. Celá léta jsem pracoval v jedné úspěšné velké firmě. Bylo nás tam hodně neslyšících. Nebyly problémy s komunikací, měli jsme svou partu neslyšících. Práce bylo dost a nic nám nescházelo. Brali jsme to všichni jako samozřejmost, že máme jisté pracovní místo. Ovšem firma změnila majitele, a ten po nějaké době celou výrobu přesunul do jiné země. Všichni jsme dostali výpověď.

Zaplatili ti odstupné?

Ano, odstupné bylo několikaměsíční. Po určitou dobu jsem byl finančně zabezpečený. Jinými slovy zdánlivě bez starostí. Skutečně jen zdánlivě. Předpokládal jsem, že novou práci najdu bez velkých problémů. Odstupné jsem dostal, k tomu pobírám částečný invalidní důchod, nebylo kam spěchat. Teprve později jsem pochopil, že najít si novou kvalifikovanou práci nebude tak jednoduché.

V čem byl problém?

Podcenil jsem dvě skutečnosti. Bylo mi přes padesát let a jsem neslyšící. Který zaměstnavatel si vezme neperspektivního pracovníka s velkými komunikačními problémy? Na úřadu práce se paní velmi snažila, ovšem nabídky byly více méně na nekvalifikovanou práci, nebo se zaměstnavatel bál neslyšícího přijmout. Hlásil jsem se na inzeráty, ale když zaměstnavatel zjistil, o koho jde, tak „bohužel bylo místo již obsazené“. Čas běžel, peníze ubývaly a má nervozita stoupala.

To jsi měl opravdu tak velké problémy sehnat kvalifikovanou práci?

Ano, samotného mě to zaskočilo. Nepředpokládal jsem, že budou komplikace. Jednou jsem potkal svého bývalého slyšícího spoluzaměstnance. Ten mi doporučil, abych vzal i jinou práci, třeba nekvalifikovanou. Říkal: „Jsi šikovný, umíš, třeba se chytíš. Budeš hlavně vydělávat a spořit na důchod. Mezitím můžeš dál hledat kvalifikovanou práci.“

A jak to bylo dál?

Z nabídek úřadu práce jsem si vybral dvě na místo pomocného dělníka. Uspěl jsem u druhé firmy. Začal jsem kopat, bourat, nosit materiál, zkrátka dělal jsem pomocné práce. Postupem času jsem někdy něco podržel, přišrouboval, až jednou jsem vyřešil montáž, se kterou si slyšící spolupracovník nevěděl rady. Všiml si toho vedoucí a začal také mně postupně přidělovat kvalifikovanější práci. Zkoušel, co umím a co můžu dělat. Když časem zjistil, že mám svářečský kurz, umím číst výkresy a vyrobit si potřebnou součástku sám, slušně pracuji se dřevem, umím zednické práce, tak mě zařadil do party s jedním slyšícím pracovníkem. Je to fajn člověk, on komunikuje se zákazníky. Když je práce již rozdělaná, tak už chodím i sám.

Jak je vidět, jsi spokojený.

Dnes již ano, ale byly to, jak se říká, nervy. Neslyšící jsou šikovní a umí pracovat. Přesvědčit svého budoucího zaměstnavatele o tom musíme svou prací, ne slovy a sliby. Jsem rád, že jsem se nebál přijmout těžkou práci, zpočátku jsem se skutečně nadřel. Ale vyplatilo se.

Žena (33 let) – velmi těžká sluchová vada, uživatelka znakového jazyka, uklízečka na městském úřadě, absolventka rodinné školy pro sluchově postižené

Kde pracuješ?

Uklízím na městském úřadě u nás v malém městečku ve Středočeském kraji.

Je to tvoje „vysněná“ práce?

To sice zrovna ne, ale jsem ráda, že práci mám. V našem regionu si bohužel nemohou moc vybírat ani slyšící.

Jak ses k té práci dostala?

Vystudovala jsem rodinnou školu pro sluchově postižené v Praze. Po škole jsem se vrátila domů, protože zde mám rodinné zázemí. Někakou dobu jsem byla nezaměstnaná, nepomohl mi ani úřad práce.

Jak dlouho jsi byla evidována na ÚP?

Asi rok a půl, nějakou dobu jsem měla nárok na podporu, potom již musel stačit částečný invalidní důchod (invalidní důchod 1. stupně – pozn. red.). Kdyby mi nepomohli rodiče, tak bych se o sebe nepostarala.

Co bylo dál?

Pak jsem se vdala, s manželem jsme dostali obecní byt a rychle za sebou se nám narodily dvě děti. Takže jsem nějakou dobu práci neřešila. Když mi skončila i druhá rodičovská dovolená, opět jsem se přihlásila na ÚP a čekala jsem, že to bude stejné jako předtím.

A bylo?

Ne. Tentokrát mi na ÚP nabídli veřejně prospěšnou práci. Vůbec jsem nevěděla, o co jde. Pracovnice ÚP byla opravdu ochotná, vše mi vysvětlila a hlavně mi řekla (opravdu se snažila se se mnou dorozumět, tlumočnick v našem regionu není dostupný), že bych to měla zkusit, protože je to v našem městečku a pomůže mi to získat zkušenosti, a třeba se osvědčím a nabídnou mi normální práci.

Tak jsi to zkusila? A byl to tedy úklid u vás na městském úřadě?

Ano. Začala jsem uklízet v rámci veřejně prospěšných prací. Na MÚ mě přijali velmi hezky, většina pracovníků se snažila, abych jim rozuměla, a opravdu se mi snažili pomoci. Byla jsem spokojená, líbilo se mi to. Jen peněz jsem moc neměla, jen podporu. Ale asi po půl roce přišla tajemnice MÚ a zeptala se mě, jestli bych u toho úklidu nechtěla zůstat, že by mě zaměstnali normálně na pracovní smlouvu. Samozřejmě že jsem to přijala, byla jsem šťastná.

Jak dlouho už tuto práci máš? Netoužíš po změně?

Celkem již čtvrtý rok. Jsem spokojená, už jsem si zvykla, vše má svá pravidla. V práci se cítím dobře, nemám problémy s komunikací. Pokud je třeba, vždycky se domluvíme. Dokonce se již řešila situace, kdy se na moje místo „tlačil“ někdo jiný, také se zdravotním postižením (ale slyšící), určitá část lidí tvrdila, že uklízím špatně, ale tajemnice MÚ se za mě postavila a o práci jsem nepřišla. Velkým plusem pro mě je, že nemusím nikam dojíždět, a mám tak dost času na rodinu. Jednou možná budu mít uklízení dost a budu hledat něco jiného, ale v nejbližší době určitě ne.

Muž (31 let) – velmi těžká sluchová vada, pracovník v oblasti robotiky a simulace

Mohl bys nám trochu popsat svou cestu k tvému povolání?

Od malička jsem se zajímal spíše o to, jak věci vyrobit, a ne jak by měly vypadat. Rád jsem zkoumal, jak fungují jednotlivé mechanismy. Měl jsem i podporu svých rodičů, kteří mi často kupovali knížky zabývající se touto problematikou. Někdy na střední škole jsem zjistil, že se mi daří v matematických předmětech, a také mě bavily. V průběhu gymnázia jsem se pomalými kroky ujišťoval, že nejlepší pro mě bude jít na techniku. Během studia na vysoké škole jsem absolvoval pár praxí ve firmách v oblasti automatizace a konstrukce. Nejprve jsem chtěl jít do Škody Auto, a.s., ale později jsem zjistil, že bude lepší zkusit něco náročnějšího. Poslední praxi před diplomkou jsem absolvoval ve firmě EDAG, která mě pak po státnici přijala do zaměstnání. Nakonec nepracuji jako konstruktér, ale v oblasti simulace automatických systémů a off-line programování robotů. Na základě své osobní zkušenosti bych chtěl doporučit i jiným sluchově postiženým studentům, aby se snažili již v průběhu svého studia na vysoké škole vykonat praxi nebo raději více praxí u různých zaměstnavatelů v oboru, který studují. Když se při praxi osvědčí, dotyčná firma je hned po ukončení studia může přijmout, a oni se tím mohou vyhnout dlouhodobému a stresujícímu hledání práce.

Co jsi vystudoval a kde?

Základní školu a gymnázium jsem absolvoval ve Speciální škole pro sluchově postižené v Ječné ulici. Po maturitě jsem se přihlásil na ČVUT v Praze na Strojní fakultu, vzali mě bez zkoušek, neboť jsem splnil limit pro přijetí. Právě tam se začal projevovat můj sluchový handicap. Na přednáškách jsem byl rád, když jsem postřehl 30 % z celého obsahu hodiny. Musel jsem hledat alternativní způsoby získávání informací. Po absolvování základní strojařiny (3 roky) jsem se specializoval na výrobní stroje (to jsou například obráběcí stroje – soustruhy, frézky apod. a tvářecí stroje - lisy, roboti apod.). Státnici mám z výrobních strojů, automatizace a mechaniky.

Jak řešíš komunikační bariéry v zaměstnání?

Sluchová vada je v zaměstnání hodně znát. Postupem času moji kolegové pochopili, že se mnou nemůžou mluvit, když stojím hodně daleko. Buď na mě zamávají, abych k nim přišel, nebo sami přijdou k mému stolu, abychom vyřešili nějakou práci. Horší je to, když jsem v halách (třeba během nahrávání programů do robotů), neboť tam je velký hluk a ztrácím zvukovou orientaci. Musím si hodně pomáhat zrakem. Dle informací od slyšících kolegů se tento problém netýká jen mě, ale i většiny pracovníků, kteří jsou v halách. Naštěstí je dost spolupracovníků, ať už z naší firmy, nebo z jiných firem, kteří chápou, že ke mně musí přijít a mluvit na mě tváří v tvář. To mi práci hodně usnadňuje.

I jim patří můj velký dík. Samozřejmě existuje i horší strana věci, ale to tu nechci rozvádět. Musím konstatovat, že převládají pozitivní stránky věci. Další komunikační bariérou se ukázalo být telefonování. Ze začátku, když jsem byl v naší branži méně známý, tak mi telefonovalo dost lidí. Musel jsem jim vysvětlovat, že špatně slyším a telefonování prostě nezvládám. Jelikož naše branže je dost malá, tak nyní již dost lidí ví, že mi musí napsat e-mail nebo sms. E-mailová komunikace je standardní, člověk má všechny informace černé na bílém a nemůže se vymlouvat, že informaci nemá, neboť odesílatel si odeslanou poštu prostě uloží. U nás je hlavním komunikačním prostředkem právě e-mail. Telefonování se ale stále používá více, je mnohem jednodušší. Je pro mě obtížné, že nemůžu telefonovat, ale vynahradím si to třeba osobním setkáním. Někdy prostě zavolají kolegům, že je někde problém, a já to pak jedu vyřešit. Sms zatím užívám minimálně, ale občas mi je kolegové píšou, když je potřeba. U nás ve firmě je hlavním komunikačním jazykem německý jazyk. V něm píšeme veškeré dokumentace. Angličtina se také používá, ale ne tolik jako němčina. Osobní rozhovory v němčině zvládám. Pravda je, že existují někteří lidé, kterým hodně špatně rozumím i v češtině. Musím si na jejich přízvuky zvykat, není to ale tak hrozné. Doufám, že se to časem zlepší.

Byla tato volba práce dobrá – jsi v ní spokojený? A jaké máš další cíle?

Myslím si, že jsem se docela trefil. Rád bych měl sice více volna a více času, ale práce mě baví, jsem v ní spokojený. Rád bych nadále prohluboval své znalosti ve své specializaci i znalosti, které jsou v této branži důležité.

Poznámky:

Poznámky:

Vydal: Svaz neslyšících a nedoslýchavých v ČR
Počet výtisků: 700 ks

Tento dokument byl vytvořen za finanční pomoci Evropské unie a státního rozpočtu ČR. Za obsah tohoto dokumentu je výhradně odpovědný Svaz neslyšících a nedoslýchavých v ČR a nelze jej v žádném případě považovat za názor Evropské unie a České republiky.

Projekt „I my chceme pracovat!“ CZ.2.17/2.1.00/34386



Evropský sociální fond
Praha & EU: Investujeme
do vaší budoucnosti



Centrum
denních
služeb

Vydal Svaz neslyšících a nedoslýchavých v ČR v rámci Operačního programu Praha – Adaptabilita, projekt „I my chceme pracovat!“
CZ.2.17/2.1.00/34386 2012



Svaz neslyšících a nedoslýchavých v ČR
Karlínské náměstí 12, 186 00 Praha 8
tel.: 224 816 829, fax: 221 890 440
e-mail: snn-cr@snn-cr.cz
www.snn-cr.cz

Partner projektu:

Centrum denních služeb SNN v ČR
Darwinova 24, 143 00 Praha 12
tel.: 255 713 261
e-mail: stacionarpraha@volny.cz
www.cds-psn.eu